

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/218/2016
Identifikačné číslo spisu:	5014896030
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5014896030.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Profit real Žilina s. r. o., so sídlom v Žiline, Tajovského č. 5 (pôvodne RF spol. s r. o., so sídlom v Žiline, Dubová č. 6), zastúpenej JUDr. Martinom Gordíkom, advokátom v Žiline, Námestie A. Hlinku č. 816/3, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 10 C 558/96, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. februára 2016 sp. zn. 5 Co 876/2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline z 29. februára 2016 sp. zn. 5 Co 876/2014 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalobou z 2. novembra 1996, doručenou Okresnému súdu Čadca 11. novembra 1996, sa žalobkyňa (pôvodne obchodná spoločnosť TÓTH s. r. o., so sídlom v Makove, Horský hotel Pančava a následne RF spol. s r. o.) domáhala proti žalovanej náhrady škody v o výške 3 700 000 Sk (122 817,49 €) spôsobenej nesprávnym úradným postupom bývalého Štátneho notárstva Veľký Krtíš a spočívajúcim v nesplnení zákonom stanovenej povinnosti najneskôr v lehote 60 dní predložiť zmluvu o zriadení záložného práva spolu s potvrdením o jej registrácii miestne príslušnému orgánu geodézie na vyznačenie v evidencii nehnuteľností.

2. Okresný súd Čadca rozsudkom z 26. júna 1997 č. k. 10 C 558/96-70 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 3 892 000 Sk (129 190,73 €) so 17,6 % úrokom z omeškania od 1. apríla 1994 do zaplatenia ako aj trovy konania v sume 29 350 Sk (974,24 €), všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že žalobkyňa ako kupujúci nadobudol na základe kúpnej zmluvy uzavretej s R. T. ako predávajúcim dňa 1. marca 1994 vlastnícke právo k nehnuteľnosti - I. č. XXX s pozemkom - parcelou č. 305/1 v katastrálnom území Y., vedenej na LV č. XX (resp. č. XXX), pričom podľa výpisu z listu vlastníctva boli tieto nehnuteľnosti bez tiarch (ktorá skutočnosť bola výslovne uvedená aj v kúpnej zmluve). Predávajúcemu zaplatil kúpnu cenu v sume 3 700 000 Sk (122 817,49 €). Následne až 5. októbra 1994 žalobkyňa zistila, že na odkúpené nehnuteľnosti bolo zriadené záložné právo na základe zmluvy registrovanej bývalým Štátnym notárstvom Veľký Krtíš dňa 19. februára 1992 pod č. R III 29/92.

Štátne notárstvo si nespĺnilo zákonom určenú povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 151b ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 1. januára 1993, lebo najneskôr v lehote 60 dní nepredložilo (ním registrovanú) zmluvu miestne príslušnému orgánu geodézie na zápis vzniku záložného práva. V dôsledku takéhoto nesprávneho úradného postupu štátneho notárstva (spočívajúceho v jeho nečinnosti) žalobkyni vznikla škoda spočívajúca v zaplatenej kúpnej cene a zaplatenej dani z prevodu nehnuteľností v sume 192 000 Sk - 6 373,23 € (o ktorú sumu v priebehu konania rozšíril svoj návrh), teda celkove vo výške 3 892 000 Sk (129 190,73 €). Zodpovednosť štátu za takto vzniknutú škodu vyplýva z ustanovenia § 18 ods. 1, 2 v spojení s ustanovením § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

3. Krajský súd v Žiline na odvolanie žalovanej rozsudkom z 18. decembra 1997 sp. zn. 5 Co 1782/97 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O. s. p.) a žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v sume 11 740 Sk (389,70 €) do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd zhodne s názorom prvoinštančného súdu dospel k záveru, že žalobkyni vznikla škoda v uplatňovanej výške a nejde o škodu fiktívnu, pretože zaplatila uvedené finančné prostriedky z a nehnuteľnosti, s ktorými nemôže z dôvodu viaznuceho záložného práva disponovať. Keďže s a jej inými právnymi prostriedkami zjednať nápravu nepodarilo (protestom prokurátora), zvolila postup podľa zákona č. 58/1969 Zb. Žalobkyňa by v prípade vedomosti o záložnej zmluve, predmetnú kúpnu zmluvu neuzavrela, pretože je logické, že by nemala záujem odkúpiť nehnuteľnosti, na ktorých viazne záložné právo v prospech záložného veriteľa v sume, ktorá prevyšuje kúpnu cenu týchto nehnuteľností. Tvrdenia žalovanej, že škoda žalobkyni nevznikla, považoval za neopodstatnené, pretože pod skutočnou škodou treba rozumieť aj márne vynaložené náklady na nehnuteľnosti, ku ktorým nemožno uplatňovať vlastnícke právo. Stotožnil sa aj s ďalšími dôvodmi a skutočnosťami, ktoré v odôvodnení svojho rozsudku uviedol súd prvej inštancie a na ktoré v podrobnostiach poukázal. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

4. Žalovaná návrhom z 5. októbra 1998, doručeným Okresnému súdu Čadca 9. októbra 1998 navrhla obnovu uvedeného konania, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 10 C 558/96 a bolo právoplatne skončené (v spojení s rozsudkom krajského súdu) dňom 30. júla 1998. Dôvodom na obnovu konania bola nová skutočnosť, o existencii ktorej v priebehu pôvodného konania nevedela, a bez svojej viny ju nemohla použiť v pôvodnom konaní, pričom jej mohla privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci (§ 228 ods. 1 písm. a/ O. s. p.). Touto novou skutočnosťou bolo súdne konanie vedené na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3 Cb 52/94, v ktorom sa Slovenská štátna sporiteľňa, mestská pobočka Veľký Krtíš domáhala určenia neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy. V priebehu konania o obnovu konania pribudla ďalšia relevantná skutočnosť spočívajúca v rozhodnutí Okresného súdu Veľký Krtíš z 19. decembra 2003 č. k. 3 C 176/00-303 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. júna 2004 sp. zn. 16 Co 131/04, ktorým bolo určené, že kúpna zmluva o prevode nehnuteľností zapísaných v katastri nehnuteľností pre katastrálne územie Y. na LV č. XX ako dom súpisné číslo XXX na parcele č. 305/1 a na LV č. XXX ako parcela č. 305/1 - zastavaná plocha vo výmere 789 m², parcela č. 305/2 - zastavaná plocha vo výmere 250 m² uzavretá dňa 1. marca 1994 medzi predávajúcim R. T. a kupujúcim spoločnosťou TÓTH spol. s r. o., so sídlom Horský hotel Pančava, Makov, je neplatná. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 11. augusta 2004.

5. Okresný súd Čadca uznesením z 5. októbra 2004 č. k. 6 C 794/98-250 povolil obnovu konania vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 10 C 558/96.

6. Krajský súd v Žiline uznesením z 29. apríla 2005 sp. zn. 6 Co 155/05 uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O. s. p.) potvrdil.

7. Po povolení obnovy konania Okresný súd Čadca rozsudkom z 3. mája 2006 č. k. 10 C 558/96-111 návrh žalobkyne (Spoločnosti RF, s. r. o.) voči žalovanej na zaplatenie 3 892 000 Sk (129 190,73 €) so 17,6 % úrokmi z omeškania od 1. apríla 1994 do zaplatenia zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Po oboznámení sa so spisom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici sp. zn. VP 195/20/1994, spismi Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3 Cb 52/1994 a sp. zn. 3 C 534/94 a ďalšími (uvedenými) listinnými dôkazmi dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala zákonný dôvod, na základe ktorého si uplatňuje náhradu škody, lebo jej žiadna škoda ani nevznikla. Žalobkyňou tvrdená skutočnosť, že nemohla s predmetnou nehnuteľnosťou nakladať vzhľadom na ťarchu (záložné právo), nebola v konaní

preukázaná. Bez ohľadu na nesprávny postup pracovníkov bývalého Štátneho notárstva Veľký Krtíš, ak bola škoda spôsobená úmyselným trestným činom, tak za ňu zodpovedá páchatel', čo v danom prípade je evidentné a od žalobkyne nikto nevymáhal ani nevymáha žiadne finančné prostriedky titulom ťarchy, ktorá na nehnuteľnostiach viazla. Teda žalobkyňa nepreukázala právny nárok na náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu v zmysle § 18 ods. 1, 2 zákona č. 58/1969 Zb. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p.

8. Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne uznesením z 30. januára 2007 sp. zn. 5 Co 370/2006 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zdôraznil, že zmena právneho hodnotenia veci právoplatne rozsúdenej po povolení obnovy konania bez zmeny skutkového stavu je neprípustná, pretože by bola nezákonnou a protiústavnou revíziou právoplatných súdnych rozhodnutí. Výtkol súdu prvej inštancie, že sa vôbec nezaoberal otázkou, že podľa § 228 ods. 1 písm. a/ O. s. p. zákonom požadované skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré žalobkyňa (obnovy konania) bez svojej viny nemohla použiť v pôvodnom konaní a môžu privodiť pre ňu priaznivejšie rozhodnutie vo veci, musia existovať už v čase podania návrhu na obnovu konania. Teda v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu konania navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť. V uvedenom prípade nejde o výnimky, v ktorých by bolo možné podať návrh na obnovu konania aj po uplynutí trojročnej lehoty a navrátenie lehoty nie je možné (§ 230 ods. 2, 3 O. s. p.).

9. Okresný súd Čadca (v poradí druhým) rozsudkom zo 14. mája 2008 č. k. 10 C 558/1996-276 žalobu žalobkyne zamietol a žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania. Pri svojom rozhodnutí súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, z ktorých vyplýva, že v kúpnej zmluve uzavretej 1. marca 1994 sa jej účastníci dohodli, že kúpnu cenu zaplatí kupujúci najneskôr do 2 dní od vykonania vkladu na kupujúceho (čl. III) a v jej čl. IV predávajúci prehlásil, že na predávaných nehnuteľnostiach neviaznu žiadne ťarchy ani dlžoby a že zodpovedá kupujúcemu za prípadné škody, ktoré by mu vznikli, ak by sa ukázala nepravdivosť tohto ubezpečenia. Kúpna zmluva bola jej účastníkmi podpísaná a vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 1. marca 1994 (pod č. V 71/94). Okresná prokuratúra Veľký Krtíš k podnetu na podanie protestu prokurátora navrhovateľom (na základe vlastného šetrenia) oznámila, že povinnosť vyznačenia (vzniku a zániku záložného práva) v evidencii nehnuteľností podľa § 151b ods. 6 Občianskeho zákonníka (účinného do 1. januára 1993) bola len povinnosťou zaistujúcou informáciu verejnosti, nie však podmienkou vzniku, či zániku záložného práva. Správnosť tohto stanoviska potvrdila aj Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici (v odpovedi z 19. júna 1995) na opakovaný podnet žalobkyne, ktorá súčasne uviedla, že ani zápis záložného práva po odkúpení nehnuteľnosti nemá vplyv na platnosť kúpnej zmluvy a na povolenie zápisu do katastra nehnuteľností. Slovenská sporiteľňa, mestská pobočka Veľký Krtíš potvrdila, že jej klientovi R. T. bol poskytnutý úver vo výške 3 409 000 Sk (113 158,06 €) a na zabezpečenie jeho návratnosti bolo zriadené záložné právo k predmetným nehnuteľnostiam (zmluva o zriadení záložného práva uzavretá 28. januára 1992 bola registrovaná bývalým Štátnym notárstvom Veľký Krtíš dňa 19. februára 1992 pod sp. zn. R III 29/92). Na základe rozhodnutia Daňového úradu Veľký Krtíš z 8. apríla 1997 sp. zn. 681/1/2607/95/EX zaplatila (pôvodná žalobkyňa) ako ručiteľka daň z prevodu nehnuteľností vo výške 192 000 Sk (6 373,24 €). V konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3 Cb 52/94 bola žaloba žalobkyne Slovenskej štátnej sporiteľne, mestská pobočka Veľký Krtíš zamietnutá z dôvodu nedostatku pasívnej legitimácie (žalobkyňou označeného žalovaného v konaní o odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 42a Občianskeho zákonníka). V konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3 C 534/94 bolo vyhovené žalobe žalobkyne Slovenskej štátnej sporiteľne, mestská pobočka Veľký Krtíš proti žalovanému R. T. na zaplatenie uplatnenej istiny s príslušenstvom titulom úveru. V konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3 C 176/00 na žalobu žalobkyne Slovenskej republiky - Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky proti žalovanému R. T. a spoločnosti TÓTH spol. s r. o. bolo určené, že predmetná kúpna zmluva je neplatná z dôvodu, že predávajúci R. T. bol (rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš z 12. septembra 1997 sp. zn. 7 Nc 526/97) úplne zbavený spôsobilosti na právne úkony (uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš zo 4. mája 1998 sp. zn. P 6/98 mu bol ustanovený opatrovník), z ktorého dôvodu bolo aj trestné stíhanie vedené (pre podvod pri uzavretí kúpnej zmluvy) proti nemu uznesením vyšetrovateľa z 22. februára 1995 zastavené. Podľa aktuálneho výpisu z katastra nehnuteľností pre katastrálne územie Y. je ako vlastníka predmetnej nehnuteľnosti zapísaná spoločnosť Z., so sídlom vo U., titulom osvedčenia o priebehu dražby pod č. N 505/2006, Nz 30160/2006 (do katastra nehnuteľností zapísaným pod č. Z

1789/2006), ktorú na návrh žalobcu J., so sídlom v N. vykonala Dražobná spoločnosť a. s. Bratislava, oprávnená k výkonu dobrovoľných dražieb podľa zákona č. 527/2002 Z. z. dňa 2. augusta 2006 v Lučenci. Teda vydražiteľom predmetu dražby (bývalého vlastníka RF spol. s r. o.) sa stala spoločnosť Z. za cenu dosiahnutú vydražením 1 000 000 Sk (33 193,92 €), pričom medzi ťarchami viaznucami na nehnuteľnostiach je uvedené aj záložné právo. Oznámenie o dražbe predmetných nehnuteľností bolo zaslané (podľa § 17 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z.) aj pôvodnému vlastníkovi na adresu zistenú z aktuálnych údajov obchodného registra, ktorý mal vedomosť o realizácii krokov k dražbe smerujúcich už v roku 2005, kedy prebiehalo ohodnotenie predmetu dražby a dražobník konal s jeho konateľom (C. S.). Oznámenie o výsledku dražby bolo zverejnené v Notárskom centrálnom registri dražieb dňa 4. augusta 2006 pod č. 1382/2006 a notárska zápisnica osvedčujúca priebeh dražby po doplatení ceny dosiahnutej vydražením bola zaslaná žalobkyni dňa 18. septembra 2006, ktorá neuplatnila žiadne nároky k predmetu dražby alebo k dosiahnutému výťažku dražby. Uviedol, že po (právoplatnom) povolení obnovy konania, keď mu ustanovenie § 235 ods. 1, 2 O. s. p. výslovne ukladá prihliadať na všetko, čo vyšlo najavo tak v pôvodnom konaní, ako aj v konaní o povolení obnovy konania, zákon neobmedzuje súd pokiaľ ide o skutkový stav a rozsah dokazovania, výlučne na skutkový stav zistený v pôvodnom konaní, ani na navrhovateľom obnovy uvedený konkrétny dôvod obnovy konania. Aj v prípade nárokov titulom osobitnej zodpovednosti štátu (podľa zákona č. 58/1969 Zb.) platia základné teoretické občianskoprávne východiská podmienok zodpovednosti za škodu. Teda musí byť súčasne preukázané protiprávne konanie (porušenie právnej povinnosti) zodpovedného subjektu, zavinenie takéhoto konania, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym zavineným konaním a vznikom škody. V čase registrácie predmetnej kúpnej zmluvy bolo povinnosťou štátneho notárstva v lehote do 60 dní predložiť zmluvu spolu s potvrdením o registrácii príslušnému orgánu geodézie na vyznačenie vzniku záložného práva vo vtedajšej evidencii nehnuteľností (§ 151b ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 4 ods. 4 zákona č. 22/1964 Zb. ako právnych predpisov účinných k 19. februáru 1992). Opomenutie tejto povinnosti je porušením právnej povinnosti a nesprávnym úradným postupom podľa ustanovenia § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. Podľa názoru súdu žalobkyňa v priebehu tak pôvodného konania ako aj konania po povolení obnovy jednoznačne nepreukázala vznik škody a vôbec nie jej výšku uplatnenú v žalobe. Predmetné nehnuteľnosti, ktoré nadobudla (pôvodná) žalobkyňa kúpnu zmluvou a za ktoré zaplatila kúpnu cenu a daň z prevodu nehnuteľností, boli predané na dražbe až v priebehu konania a výťažok z nej nadobudol iný subjekt. Podľa názoru súdu až najskôr týmto okamihom (prevodom vlastníckeho práva na tretiu osobu dražbou) možno jednoznačne konštatovať, že došlo k vzniku škody. Z hľadiska požiadavky na náhradu skutočnej škody (§ 20 zákona č. 58/1969 Zb.) je vymedzenie výšky škody žalobkyňou (súčet kúpnej ceny a dane z prevodu) nedostatočné. Okrem uvedených sporných skutočností týkajúcich sa otázky vzniku a rozsahu skutočnej škody, nemal súd preukázanú ani príčinnú súvislosť medzi protiprávnym zavineným konaním a vznikom škody. Samotná existencia záložného práva nie je sama osebe prekážkou prevodu nehnuteľností a povolenia vkladu na základe uzavretia zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností, preto nie je na mieste tvrdenie, že kupujúci nemohol spornú kúpnu zmluvu platne uzavrieť a že by nemohol byť povolený vklad. So zreteľom na zistené skutočnosti, ktoré vyšli najavo v konaní o povolení obnovy hodnotením výsledkov vykonaného dokazovania (§ 132 O. s. p.) dospel súd k záveru, že (pôvodná) žalobkyňa ako kupujúci prostredníctvom fyzickej osoby svojho vtedajšieho konateľa (K. M.) zjavne disponoval vedomosťou o existencii záložného práva k prevádzaným nehnuteľnostiam. O tom svedčí výslovné znenie kúpnej zmluvy z 21. marca 1993 (ktorej predmetom bola rekreačná chata) uzavretej medzi R. T. a R. T. ako predávajúcimi a spoločnosťou U. ako kupujúcim, zastúpenej tým istým konateľom, ktorý podpísal aj predmetnú kúpnu zmluvu. Pokiaľ potom žalobkyňa pri vedomosti o záložnom práve nevzala zreteľ na zmeny právnej úpravy a prehliadla, že v čase rozhodnom pre vznik záložného práva sa nevyžadoval vklad do katastra nehnuteľností a že v tomto smere zápis do katastra nehnuteľností mal len deklaratórny charakter, ide o autonómne konanie a rozhodnutie kupujúceho, na ktoré dôsledky potom objektívne opomenutie štátneho notárstva nemohlo mať žiaden vplyv. Ak by aj konateľ (pôvodnej) žalobkyne, napriek skutočnostiam uvedeným v predchádzajúcej zmluve (z 21. marca 1993) v čase uzavretia spornej kúpnej zmluvy vychádzala z najlepšieho presvedčenia a dôvery na v tom čase objektívne existujúci stav zápisu v príslušnom katastri nehnuteľností, takéto jej subjektívne presvedčenie neobstojí vo vzťahu k nevyvrátiteľnej právnej domnienke všeobecnej znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov podľa § 2 zákona č. 1/1993 Z. z., tzn. vrátane citovanej, všeobecne

záväznej právnej úpravy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a o povahe a záväznosti zápisov o existencii záložného práva v evidencii nehnuteľností. Ak preto (pôvodná) žalobkyňa pri uzatváraní spornej kúpnej zmluvy napriek svojej preukázanej informovanosti (v zmluve z 21. marca 1993) o existencii záložného práva peňažného ústavu k prevádzkaným nehnuteľnostiam vychádzala z o stavu zápisu v katastri nehnuteľností, nebola dobromyseľnou podľa § 11 zákona č. 265/1992 Zb., na podmienenú hodnovernosť takéhoto stavu zápisu sa vzťahovalo ustanovenie § 16 ods. 1 tohto zákona. Vzhľadom na uvedené, pretože bolo vyvrátené tvrdenie žalobkyne o tom, že v čase uzavretia spornej kúpnej zmluvy o existencii záložného práva nevedela, a o jej dobromyseľnosti v stav zápisu v katastri nehnuteľností ako pohnútke na uzavretie zmluvy, absentuje tak ňou tvrdená príčinná súvislosť medzi zavineným porušením právnej povinnosti štátneho notárstva a eventuálnym vznikom škody. Rovnako štát nemá ani žiadnu zodpovednosť za neplatnosť kúpnej zmluvy, nielen z dôvodu nespôsobilosti predávajúceho, ale aj z dôvodu rozporu s dobrými mravmi a obchádzania zákona. Pretože súd konajúci po povolení obnovy pôvodné (právoplatné) rozhodnutie vo veci samej týmto rozsudkom zmenil, nahradí tento rozsudok, po nadobudnutí právoplatnosti, pôvodné rozhodnutie. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

10. Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne uznesením z 25. augusta 2009 sp. zn. 5 Co 289/2008 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a zamietol návrh na zmenu rozsudku Okresného súdu Čadca z 26. júna 1997 č. k. 10 C 558/96-70 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 18. decembra 1997 sp. zn. 5 Co 1782/97 po povolení obnovy konania. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy prvoinštančného a odvolacieho konania od podania návrhu na obnovu konania do právoplatného skončenia veci v sume 9 878,01 € (297 585 Sk) do 3 dní na účet právneho zástupcu JUDr. Rastislava Skybu. Vychádzajúc z ustanovenia § 235 ods. 1, 2 O. s. p. dospel k inému právnomu záveru ako súd prvej inštancie. Uviedol, že zhodne so súdom prvej inštancie, musel akceptovať právoplatné rozhodnutia o povolení obnovy pôvodného konania a nemohol preskúmať ich zákonnosť. Obnova konania bola povolená, lebo súdy akceptovali tvrdenia žalovanej (žalobkyne v konaní o povolenie obnovy konania) o existencii dôvodov pre takéto rozhodnutie. Za nové skutočnosti považovali (podľa § 228 ods. 1 písm. a/, b/ O. s. p.) rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš zo 14. decembra 1998 č. k. 3 Cb 52/94-152, ktorý nadobudol právoplatnosť 19. marca 1999 a ktorým zamietol žalobu žalobkyne Slovenskej štátnej sporiteľne a. s. na určenie neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy z dôvodu nedostatku pasívnej legitimácie žalobkyňou označeného žalovaného v konaní o odporovateľnosti právnomu úkonu podľa § 42a Občianskeho zákonníka. Ďalšou skutočnosťou rozhodujúcou pri povolení obnovy mal byť obsah spisu v konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3 C 534/94, ktorého predmetom bola pohľadávka titulom úveru. Napokon treťou novou skutočnosťou malo byť konanie vedené na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3 C 176/00, ktorého predmetom bola žaloba (proti R. T. a spoločnosti TÓTH spol. s r. o.) na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy z 1. marca 1994 z dôvodu, že ju predávajúci uzavrel v stave duševnej poruchy a že zamlčal ťarchy viaznúce na predmetných nehnuteľnostiach, ktoré odporujú zákonu a priečia sa dobrým mravom, ktorému vyhovel. Zdôraznil, že v súlade s § 235 ods. 1 O. s. p. a ustálenou judikatúrou, pri novom prejednaní veci po povolení obnovy konania, môžu sa dôkazy vykonané v pôvodnom konaní vyhodnotiť inak, ako boli hodnotené v pôvodnom rozhodnutí len vtedy, ak pri novom prejednávaní veci vyšli najavo také skutočnosti, ktoré môžu zmeniť skutkový záver, ktorý bol podkladom pre právne posúdenie veci v pôvodnom konaní (zhodne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cbo 22/96). Odvolací súd bol toho názoru, že obsah pripojených spisov vrátane uvedených rozhodnutí Okresného súdu Veľký Krtíš neobsahuje skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy uvedené v § 228 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a ani po oboznámení sa s dôkazmi v nich sa nachádzajúcimi, nemožno dôkazy vykonané v pôvodnom konaní vyhodnotiť inak, ako boli hodnotené v pôvodnom rozhodnutí - rozsudku Okresného súdu Čadca z 26. júna 1997 č. k. 10 C 558/96-70 v spojitosti s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 18. decembra 1997 sp. zn. 5 Co 1782/97. Odvolací súd konštatoval, že ani v konaní po povolení obnovy, nebolo žiadnym hodnoverným dôkazom spochybnené, že žalobkyňa ako kupujúci zaplatila predávajúcemu kúpnu cenu v uvedenej výške ako aj daň z prevodu nehnuteľností, čím jej vznikla škoda. Rovnako bolo v konaní preukázané, že bývalé štátne notárstvo si nesplnilo zákonom ustanovenú povinnosť najneskôr v lehote 60 dní predložiť zmluvu spolu s potvrdením o jej registrácii vtedajšiemu miestne príslušnému orgánu geodézie na vyznačenie vzniku záložného práva v evidencii nehnuteľností. Pokiaľ ide o otázku zavinenia, ide o zákonom stanovenú objektívnu zodpovednosť štátu za takto

spôsobenú škodu a jeho zavinenie sa v zákone č. 58/1969 Zb. (§ 18 ods. 1) priamo predpokladá. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu prehliadol objektívnu povahu podmienky náhrady škody, ktorou je príčinná súvislosť medzi protiprávnym zavineným konaním a vznikom škody. Štát sa totiž nemôže zbaviť svojej povinnosti informovať pravdivo občanov o právnych vzťahoch k nehnuteľnostiam prostredníctvom katastra nehnuteľností tým, že by im uložil povinnosť overovať si správnosť údajov niekde inde. Rozhodujúce je podľa odvolacieho súdu to, že došlo ku škode, nie ako k nej došlo a či na základe zavinenia a kým. Pôvodný rozsudok (pred povolením obnovy konania) v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu vzhľadom na zamietnutie návrhu na ich zmenu, zostávajú právoplatné a vykonateľné, vrátane výrokov o náhrade trov konania. O trovách konania (po povolení obnovy) rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 149 ods. 1 O. s. p.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 20. marca 2012 sp. zn. 7 MCdo 3/2010 uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu porušenia práva účastníkov na spravodlivé súdne konanie, čím im odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

12. Krajský súd v Žiline (v poradí druhým) uznesením zo 4. januára 2013 sp. zn. 5 Co 203/2012 rozsudok Okresného súdu Čadca zo 14. mája 2008 č. k. 10 C 558/1996-276 zrušil a zamietol návrh na zmenu rozsudku Okresného súdu Čadca z 26. júna 1997 č. k. 10 C 558/96-70, v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 18. decembra 1997 sp. zn. 5 Co 1782/97 po povolení obnovy konania. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania od podania návrhu na obnovu konania do právoplatného skončenia veci v sume 9 878,01 € (297 585 Sk) do 3 dní na účet právneho zástupcu žalobkyne JUDr. Rastislava Skybu. V odôvodnení poukázal na priebeh a výsledky doterajšieho konania opisom odôvodnení súdnych rozhodnutí vrátane Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na dôvody povolenia obnovy konania, pričom konštatoval, že obsah pripojených spisov neobsahuje skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy uvedené v § 228 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a ani po oboznámení sa s dôkazmi nachádzajúcimi sa v uvedených spisoch a v rozhodnutiach nemožno dôkazy vykonané v pôvodnom konaní vyhodnotiť inak, ako boli hodnotené v pôvodnom rozhodnutí - rozsudku Okresného súdu Čadca z 26. júna 1997 č. k. 10 C 558/96-70 v spojitosti s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 18. decembra 1997 sp. zn. 5 Co 1782/97. Dospel k záveru, že skutkové závery prvoinštančného súdu nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Jeho záver, že žalobkyňa vedela o existencii záložného práva v čase, keď uzatvárala predmetnú kúpnu zmluvu, nie je založený na dôkazoch, len na hypotéze, resp. subjektívnom názore súdu, pretože z vykonaného dokazovania vyplýva niečo iné. Za ťažko pochopiteľný preto považoval jednoznačný záver prvoinštančného súdu, že „žalobkyňa ako kupujúci disponovala prostredníctvom fyzickej osoby svojho vtedajšieho konateľa vedomosťou o existencii záložného práva k prevádzaným nehnuteľnostiam - čo v spojení s ďalšími okolnosťami - akými? jednoznačne dokumentuje znenie písomnej kúpnej zmluvy z 21. septembra 1993“. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie nedocenil význam a účel zápisov v KN (EN) na posúdenie dobromyseľnosti kupujúceho, ktorý nemohol postupovať inak, ako že prípadnú existenciu záložného práva si okrem tvrdení predávajúceho overoval z aktuálneho výpisu z LV a osobne priamo v katastri u vedúceho katastrálneho úradu. V ďalšom citoval ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. a pôvodnú úpravu zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu. Za rozhodujúcu príčinu vadného právneho posúdenia veci považoval to, že prvoinštančný súd sa dopustil nesprávneho výkladu znenia zákona pri stanovení základného právneho východiska, keď s a mylne domnieval, že jednou z podmienok zodpovednosti v danom prípade je aj zavinenie. Konštatoval, že ani v konaní po povolení obnovy konania, žiadnym hodnoverným dôkazom nebolo spochybnené, že žalobkyňa predávajúcemu kúpnu cenu v uvedenej výške zaplatila a zaplatila aj daň z prevodu nehnuteľností a teda nemôže byť pochyb o tom, že jej vznikla škoda. Rovnako bolo v konaní preukázané, že bývalé Štátne notárstvo v o Veľkom Krtíši nesplnilo zákonom mu uloženú povinnosť najneskôr v lehote 60 dní predložiť zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam (č. R III 29/92) spolu s potvrdením o jej registrácii vtedajšiemu miestne príslušnému orgánu geodézie na vyznačenie vzniku záložného práva (§ 151b ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojitosti s § 4 ods. 4 zákona č. 22/1964 Zb. účinného v rozhodnom období) a teda došlo k nesprávnemu úradnému postupu podľa § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. Tým bola preukázaná aj príčinná súvislosť medzi protiprávnym (protizákonným) konaním (štátneho notárstva) a vznikom škody tak, ako ju vymedzuje právna teória a prax. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 149 ods. 1 O. s. p.

13. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalovaná. Jeho prípustnosť vyvodzovala z §

238 ods. 1 O. s. p. a namietala nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázala na doterajší priebeh konania. Uviedla, že právny názor vyslovený odvolacím súdom považuje za neakceptovateľný, nakoľko pre spor rozhodujúcou právnou skutočnosťou je právoplatný rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš z 19. decembra 2003 č. k. 3 C 176/2000-303 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. júna 2004, ktorými bola určená absolútna neplatnosť kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľností zapísaných v katastri nehnuteľností pre k. ú. Y. na LV č. XX, ako dom s. číslo XXX, na parcele č. 305/1 a na LV č. XXX ako parcela č. 305/1 zastavaná plocha vo výmere 789 m² uzavretej 1. marca 1994 medzi predávajúcim R. T. a kupujúcim TOT s. r. o., so sídlom Horský hotel Pančava - Makov, a to z dôvodu nedostatku spôsobilosti na právne úkony predávajúceho, ktorý bol úplne zbavený spôsobilosti na právne úkony v čase pred uzatvorením kúpnej zmluvy. Žalobkyni vznikol nárok len na vydanie bezdôvodného obohatenia predávajúcim. Preto nie je možné predmetný nárok súčasne uplatniť titulom náhrady škody v inom konaní proti tretej osobe, vo vzťahu ku ktorej absentujú všetky zákonné podmienky zakladajúce zodpovednostný vzťah. V tejto súvislosti poukázala na dôvody uvedené generálnym prokurátorom Slovenskej republiky v mimoriadnom dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 25. augusta 2009 sp. zn. 5 Co 289/2008. V danom prípade chýba nielen nesprávny úradný postup štátneho notárstva, pretože ak súd vyslovil, že kúpna zmluva je absolútne neplatná pre nedostatok spôsobilosti predávajúceho na právne úkony, hľadá sa na takúto zmluvu akoby neexistovala. Ak teda kúpna zmluva neexistovala, nemohlo štátne notárstvo zmluvu registrovať, resp. jej registrácia je bez významu a odpadla teda povinnosť štátneho notárstva zasielať registrovanú zmluvu do evidencie nehnuteľností. Na rozdiel od odvolacieho súdu mala žalovaná za to, že žalobkyni žiadna škoda v súvislosti s postupom štátneho notárstva nevznikla. Za škodu nemôže byť považované zaplatenie kúpnej ceny žalobkyňou predávajúcemu, ak žalobkyňa získala za kúpnu cenu nehnuteľnosť, pričom obidve zmluvné strany sa na výške kúpnej ceny dohodli a majetok žalobkyne zmenil len svoju formu z peňažných prostriedkov na nehnuteľnú vec. Teda k zmenšeniu majetkových hodnôt na strane žalobkyne kúpou nehnuteľnosti neprišlo. Až prípadnou realizáciou záložného práva viaznuceho na nehnuteľnosti by žalobkyňa mohla hovoriť o zmenšení jej majetkových hodnôt. Záložné právo však bolo realizované v čase, keď vlastníkom zapísaným v príslušnom katastri nehnuteľností po rozhodnutí súdu o neplatnosti kúpnej zmluvy už nebola žalobkyňa.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 30. septembra 2014 sp. zn. 7 Cdo 189/2013 uznesenie krajského súdu zrušil, v odôvodnení ktorého okrem iného uviedol, že : „z hľadiska skutkového stavu bolo v danej veci zistené, že kúpna zmluva o prevode nehnuteľností uzavretá 1. marca 1994 medzi predávajúcim R. T. a kupujúcim spoločnosťou TÓTH, spol. s r. o., t. j. právnym predchodcom žalobkyne (v ktorej sa účastníci dohodli, že kúpnu cenu zaplatí kupujúci najneskôr do 2 dní od vykonania vkladu na kupujúceho - čl. III a v ktorej čl. IV predávajúci prehlásil, že na predávaných nehnuteľnostiach neviazu žiadne ťarchy ani dlžoby a že zodpovedá kupujúcemu za prípadné škody, ktoré mu vznikli, ak by sa preukázala nepravdivosť tohto ubezpečenia) bola jej účastníkmi podpísaná a vklad do katastra nehnuteľností bol povolený 1. marca 1994 (pod č. V 71/94). Na zabezpečenie návratnosti úveru poskytnutého predávajúcemu R. T. (vo výške 113 158,06 €) bolo na základe zmluvy o zriadení záložného práva uzavretej 28. januára 1992 a registrovanej bývalým Štátnym notárstvom Veľký Krtíš 19. februára 1992 pod sp. zn. R III 29/92, t. j. pred uzavretím kúpnej zmluvy 1. marca 1994 zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom tejto kúpnej zmluvy. V čase registrácie predmetnej zmluvy bolo povinnosťou štátneho notárstva v lehote do 60 dní predložiť zmluvu spolu s potvrdením o registrácii príslušnému orgánu geodézie na vyznačenie vzniku záložného práva vo vtedajšej evidencii nehnuteľností (§ 151b ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 4 ods. 4 zákona č. 22/1964 Zb. účinnými k 19. februáru 1992). Na základe rozhodnutia Daňového úradu Veľký Krtíš z 8. apríla 1997 sp. zn. 681/1/2607/95/EX (pôvodná) žalobkyňa zaplatila ako ručiteľ daň z prevodu nehnuteľností vo výške 6 373,24 € (okrem zaplatenej kúpnej ceny). Žaloba Slovenskej štátnej sporiteľne, mestská pobočka Veľký Krtíš - žalobkyne o odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 42a Občianskeho zákonníka bola v konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3 Cb 52/94 zamietnutá z dôvodu nedostatku pasívnej legítimácie (žalobkyňou označeného žalovaného). Žalobe tejto žalobkyne (proti žalovanému R. T.) na zaplatenie istiny titulom úveru bolo vyhovené (voči žalovanej R. T. bola žaloba zamietnutá) v konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3 C 534/94. V konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3 C 176/00 bolo rozsudkom z 19. decembra 2003,

právoplatným 11. augusta 2004, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. júna 2004 sp. zn. 16 Co 131/04 určené, že kúpna zmluva z 1. marca 1994 je neplatná z dôvodu, že predávajúci (R. T.) ju uzavrel v stave duševnej poruchy (rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš z 12. septembra 1997 sp. zn. 7 Nc 526/97 bol úplne zbavený spôsobilosti na právne úkony a uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš zo 4. mája 1998 sp. zn. P 6/98 mu bol ustanovený opatrovník). Trestné stíhanie vedené proti predávajúcemu R. T. (pre podvod pri uzavretí kúpnej zmluvy) bolo preto uznesením vyšetrovateľa z 22. februára 1995 zastavené. Ako vlastníka nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy z 1. marca 1994, je v katastri nehnuteľností pre katastrálne územie Y. zapísaná spoločnosť Z., a to titulom osvedčenia o priebehu dražby pod č. N 505/2006, Nz 30160/2006, ktorú na návrh navrhovateľa J. vykonala Dražobná spoločnosť a. s., oprávnená k výkonu dobrovoľných dražieb podľa zákona č. 527/2002 Z. z. 2. augusta 2006. Teda vydražiteľom predmetu dražby sa stala uvedená spoločnosť (za cenu 33 193,92 €) a medzi ťarchami viaznucami na nehnuteľnostiach je uvedené aj záložné právo. Oznámenie o dražbe nehnuteľností bolo zaslané aj pôvodnému vlastníkovi a oznámenie o výsledku dražby bolo zverejnené v Notárskom centrálnom registri dražieb 4. augusta 2006 pod č. 1382/2006 a notárska zápisnica o priebehu dražby (po doplatení ceny dosiahnutej vydražením) bola 18. septembra 2006 zaslaná navrhovateľovi, ktorý žiadne nároky z dražby neuplatnil. Z o zisteného skutkového stavu nepochybne vyplýva, že (pôvodná) žalobkyňa zaplatila kúpnu cenu, na výške ktorej sa účastníci kúpnej zmluvy dohodli, a daň z prevodu nehnuteľností v súlade s príslušnými predpismi, že v čase uzavretia predmetnej kúpnej zmluvy (1. marca 1994), na zabezpečenie návratnosti poskytnutého úveru predávajúcemu (R. T.), bolo na základe zmluvy o zriadení záložného práva uzavretej 28. januára 1992 zriadené záložné právo k totožným nehnuteľnostiam. Štátne notárstvo, ktoré zmluvu registrovalo (19. februára 1992) ju v rozpore s v tom čase platným ustanovením § 151b ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 4 zákona č. 22/1964 Zb. nepredložilo príslušnému orgánu geodézie na vyznačenie vzniku záložného práva, čím došlo k jeho nesprávnemu úradnému postupu. Nesprávny úradný postup príslušného štátneho orgánu štátu však sám osebe, t. j. bez splnenia aj ďalších uvedených podmienok (objektívnej) zodpovednosti za škodu nestačí na to, aby štát zodpovedal za škodu uplatnenú navrhovateľom podľa zákona č. 58/1969 Zb. Žalobkyňa za škodu považovala kúpnu cenu v kúpnej zmluve dohodnutú a ňou zaplatenú daň z prevodu nehnuteľností v uplatnenej výške, pričom v kúpnej zmluve predávajúci prehlásil, že na predávaných nehnuteľnostiach neviaznu žiadne ťarchy ani dlžoby a že kupujúcemu zodpovedá za prípadné škody, ktoré mu vznikli, ak by sa preukázala nepravdivosť týchto ubezpečení. Práve tieto v zmluve deklarované ubezpečenia predávajúceho boli nepravdivé, pretože mu bol poskytnutý úver. Na zabezpečenie jeho návratnosti bolo zriadené záložné právo, ktorého vznik z dôvodu nesplnenia si povinnosti štátnym notárstvom nebol vyznačený v evidencii nehnuteľností (trestné stíhanie predávajúceho, začaté pre podvod pri uzavretí kúpnej zmluvy, bolo zastavené len z dôvodu pozbavenia ho spôsobilosti na právne úkony), ale ku ktorého realizácii ani v čase vlastníckeho práva žalobkyne k predmetným nehnuteľnostiam nedošlo, a len v ktorom prípade by bolo možné hovoriť o zmenšení jej majetku ako kupujúceho. Z dôvodu pozbavenia spôsobilosti predávajúceho na právne úkony bolo súdom následne určené, že predmetná kúpna zmluva je neplatná. Zo sledu relevantných skutkových okolností danej veci nemožno vyvodiť ani záver, že keby nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu bývalého štátneho notárstva, žalobkyňa by neuzavrela predmetnú kúpnu zmluvu a nebola by jej vznikla škoda pozostávajúca zo zaplatenej kúpnej ceny a príslušnej dane. Tým záver, že zaplatením kúpnej ceny a dane žalobkyňa vznikla škoda, ktorej vznik je v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom štátneho notárstva. Na základe predmetnej kúpnej zmluvy žalobkyňa zaplatila kúpnu cenu a následne aj daň z prevodu nehnuteľností a nadobudla vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam, teda vychádzajúc z uvedenej definície skutočnej škody k zmenšeniu jej majetku a tým ku vzniku škody uzavretím kúpnej zmluvy ani nedošlo. Nepravdivé informácie týkajúce sa dlžôb a tiarch uviedol priamo v zmluve predávajúci, voči ktorému bolo trestné stíhanie zastavené a predmetná kúpna zmluva bola súdom určená za (absolútne) neplatnú. Absolútne neplatný právny úkon (akým sa stala aj predmetná kúpna zmluva) nemá od začiatku žiadne právne následky, hľadá sa naň akoby neexistoval, nikoho ani nezaväzuje. Žalovaná dôvodne poukázala na to, že ak dôjde k plneniu na základe neplatného právneho úkonu má druhá strana právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ v postupnom slede skutkových okolností žalobkyňa aj (prípadne) škoda vznikla, tak jej príčinu vyvolali iné dôsledky, ako nesplnenie si povinnosti bývalým štátnym notárstvom, lebo, ako zo zisteného skutkového stavu vyplýva, samotná kúpna zmluva bola neplatným právnym úkonom a záložné právo (zriadené za účelom

návratnosti úveru poskytnutého predávajúcemu, ktorú skutočnosť výslovne v zmluve poprel) realizované (v uvedenom čase) nebolo. Preto nemožno ani dospieť k záveru, že škoda (ak vôbec vznikla a v akej výške) bola v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom štátneho notárstva. Teda tento postup nebol priamym následkom príčiny vzniku škody, ktorá mohla síce žalobkyňi vzniknúť, ale len v súvislosti s inými skutočnosťami, ako bol nesprávny úradný postup bývalého štátneho notárstva. Ak totiž aj bývalé štátne notárstvo nesprávne postupovalo, nemôže len skutočnosť, že si nesplnilo zákonom mu uloženú povinnosť (bez ďalšieho) zodpovedať z a všetko, čo nastalo v následnom slede udalostí po uzavretí samotnej kúpnej zmluvy z 1. marca 1994, ako zo zisteného skutkového stavu vyplýva. Nesprávny postup bývalého štátneho notárstva by mohol mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 58/1969 Zb. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené týmto postupom. Toto v konaní preukázané nebolo. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že ak jej v konečnom dôsledku vznikla škoda, táto by bola v priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom štátneho notárstva. Keďže podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú stanovené kumulatívne a v prípade nesplnenia čo i len jednej z nich nie je daná táto zodpovednosť, dovolací súdospel k záveru, že dovolanie žalovanej je opodstatnené, lebo smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré spočíva na nesprávnom právnom závere, že v danej veci sú splnené (všetky) podmienky pre zodpovednosť odporkyne za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb.“

15. Krajský súd v Žiline uznesením z 29. februára 2016 sp. zn. 5 Co 876/2014 rozsudok Okresného súdu Čadca zo 14. mája 2008 č. k. 10 C 558/1996-276 zrušil a zamietol návrh na zmenu rozsudku Okresného súdu Čadca z 26. júna 1997 č. k. 10 C 558/96-70 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 18. decembra 1997 sp. zn. 5 Co 1782/97 po povolení obnovy konania. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť trovy prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v uvedenej sume na účet uvedených advokátov. V odôvodnení konštatoval, že vec sa po zrušení jeho predchádzajúceho rozhodnutia vrátila do štádia odvolacieho konania a z dôvodu prehľadnosti celého doterajšieho konania podrobne rekapituloval jeho celý priebeh až po opísanie právneho záveru najvyššieho súdu v uznesení z 30. septembra 2014 sp. zn. 7 Cdo 189/2013 a následne uviedol, že : „po vrátení veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie v dôsledku zrušenia uvedeného posledného rozhodnutia odvolacieho súdu vniesol navrhovateľ (žalobkyňa) do konania prostredníctvom novozvolenej právnej zástupkyne úplne novú právnu argumentáciu súvisiacu s priebehom celého doterajšieho konania, keď v písomnom podaní zo dňa 23.10.2015 (č. l. 506-514) poukázal na nasledujúce právne skutočnosti“, ktoré citoval a ku ktorým sa vyjadrila žalovaná písomným podaním z 10.12.2015, ktoré tiež citoval. Odvolací súd, hoci (ako uviedol) uvedomujúc si právny názor dovolacieho súdu vyslovený v poslednom zrušujúcom rozhodnutí sa stotožnil s novou a podľa neho zásadnou právnou argumentáciou vznesenou žalobkyňou (vo vzťahu k možnosti podania mimoriadneho dovolania a rozhodnutia o ňom dovolacím súdom, tiež vo vzťahu k prípadnému nedostatku riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia ako dôvodu zakladajúceho vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), ktorá je právne podložená zásadnými rozhodnutiami EŠLP, ako aj ÚS SR, ktorých obsah uviedol. Je zrejmé, že najvyššie súdne authority v štáte (Najvyšší súd SR a Ústavný súd SR) v súčasnosti už odmietajú procesnú prípustnosť mimoriadneho dovolania v obdobných veciach, v akých vyslovil takýto právny názor aj EŠLP. Odvolací súd vzal preto tieto stanoviská a rozhodnutia pri súčasnom rozhodovaní do úvahy, riadil sa nimi, a preto rozhodol rovnako, ako rozhodnutím, ktoré bolo zrušené dovolacím súdom po podaní mimoriadneho dovolania GP, teda uznesením z 25. augusta 2009 sp. zn. 5 Co 289/2008. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zotrval aj na odôvodnení tohto pôvodného svojho rozhodnutia pred podaním mimoriadneho dovolania, obsah ktorého uviedol v napadnutom rozhodnutí. Pokiaľ ide o protiargumentáciu žalovanej uviedol, že táto nevyvracia relevantným spôsobom argumentáciu žalobkyne, v ktorej namieta porušenie práva na spravodlivý proces akceptovaním procesnej prípustnosti mimoriadneho dovolania podaného GP proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecných súdov, v dôsledku ktorého bolo zvrátené pôvodné rozhodnutie v prospech žalobkyne. Poukázal na a spoločné stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 20.10.2015 a zjednocujúce stanovisko ústavného súdu z 18. marca 2015. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP v spojení s § 149 ods. 1 O. s. p.

16. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalovaná, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úvodom z dôvodu lepšej prehľadnosti zhrnula najzásadnejšie momenty doterajšieho

konania po povolení obnovy konania. Uznesenie krajského súdu považovala za prekvapivé, arbitrárne, nepreskúmateľné a ústavne neudržateľné, porušujúce jej právo na spravodlivý súdny proces. K porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces rozviedla vo vzťahu k porušeniu povinnosti odvolacieho súdu byť viazaný rozhodnutím najvyššieho súdu, pričom poukázala na dva druhy záväznosti rozhodnutí najvyššieho súdu a to kasačnú a precedenčnú, ktoré rozviedla. Poukázala na to, že najvyšší súd zrušil predchádzajúce uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie z uvedeného dôvodu. Odvolací súd bez akejkoľvek zmeny skutkového základu, ktorá by mohla vylúčiť aplikáciu právneho názoru dovolacieho súdu, nerešpektoval záväzný právny názor vyjadrený v uznesení najvyššieho súdu a opätovne rozhodol tak, ako v predchádzajúcom uznesení zrušenom najvyšším súdom. Svojvoľné nerešpektovanie právneho názoru najvyššieho súdu ako inštančne nadriadeného súdu odvolacím súdom je porušením tzv. kasačnej záväznosti, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, nakoľko rozhodnutím odvolacieho súdu prišlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces. Poukázala na závery odvolacieho súdu a na závery najvyššieho súdu uvedené v zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu. Podľa nej k porušeniu práva na spravodlivý proces došlo aj porušením jej práva na riadne, zrozumiteľné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia odvolacím súdom, čo patrí medzi základné zásady práva na spravodlivé súdne konanie. Ak totiž odvolací súd v napadnutom rozhodnutí len odkazuje alebo cituje svoje staršie odôvodnenie obsiahnuté v uznesení, ktoré bolo súdom vyššej inštancie zrušené a v napadnutom uznesení ani neponúka žiadne nové odôvodnenie, v ktorom by sa odvolací súd vysporiadal s právnym názorom uvedeným v uznesení najvyššieho súdu, ktorým bolo jeho predchádzajúce uznesenie zrušené, mala žalovaná za to, že napadnuté uznesenie neobsahuje odôvodnenie rozhodnutia v merite veci. Podľa názoru žalovanej tým, že odvolací súd zotrval na odôvodnení svojho rozhodnutia, ktoré bolo súčasťou uznesenia už zrušeného dovolacím súdom, nastala situácia, keď v napadnutom uznesení odvolacieho súdu absentuje odôvodnenie jeho rozhodnutia týkajúceho sa merita veci. Uvedeným konaním porušil odvolací súd jej právo na spravodlivý súdny proces a poznačil napadnuté uznesenie nepreskúmateľnosťou, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP. Prípustnosť mimoriadneho dovolania vyhodnocoval absolútne (funkčne) nepríslušný odvolací súd a to dokonca v štádiu konania, v ktorom rozhodoval o odvolaní žalobkyne proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Žalobkyňa napriek tomu, že uvedený postup odvolacieho súdu, ktorým preskúmaval prípustnosť mimoriadneho dovolania považovala za nesprávny, namietala aj závery, ku ktorým odvolací súd v napadnutom uznesení dospel, lebo v žiadnom z uvedených rozhodnutí EŠLP kategoricky nevylučuje možnosť dosiahnuť zrušenie alebo zmenu právoplatných rozhodnutí súdov prostredníctvom podania mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom. Odvolací súd v napadnutom uznesení poukázal na spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 20. októbra 2015, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 94/2015. Teda odvolací súd hodnotil prípustnosť podania mimoriadneho dovolania GP spätne takmer päť rokov po podanom mimoriadnom dovolaní (2.12.2010), v ktorom čase existovala konštantná judikatúra súdov a bolo aktuálne a platné zjednocujúce stanovisko pod č. 36/2008, v zmysle ktorého podanie mimoriadneho dovolania GP nebolo podmienené využitím riadneho (prípadne aj mimoriadneho) opravného prostriedku. Podľa názoru žalovanej hodnotenie prípustnosti mimoriadneho dovolania GP uskutočnené odvolacím súdom, teda súdom funkčne nepríslušným, podľa zjednocujúceho stanoviska z 20.10.2015, t. j. takmer 5 rokov po podaní mimoriadneho dovolania GP, je porušením ústavne zaručeného jej práva na spravodlivý proces spočívajúci v porušení princípu zákazu retroaktivity, princípu právnej istoty a princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP. Zároveň odvolací súd nevysvetlil, na základe akých dôvodov posudzoval prípustnosť mimoriadneho dovolania GP podľa zjednocujúceho stanoviska z 20.10.2015, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné a svojvoľné, čím je daný dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP.

17. Žalobkyňa navrhla dovolanie ako neprípustné zamietnuť.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je prípustné a dôvodné.

19. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia

odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

20. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

22. Žalovaná vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP, lebo nesprávnym procesným postupom súdu jej bolo znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

23. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

24. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnnej od 1. júla 2016.

25. Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom bolo takouto vadou postihnuté.

26. Pokiaľ odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie „stotožnením sa s novou právnou a zásadnou právnou argumentáciou, ktorú predniesla žalobkyňa v uvedenom vyjadrení a ktorá je podložená zásadnými rozhodnutiami ESRP, ako aj Ústavného súdu“, ktorých obsah uviedol v odôvodnení svojho uznesenia, tak treba prisvedčiť tvrdeniu žalovanej, že takýto postup nemožno považovať za správny. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu založené na skúmaní prípustnosti mimoriadneho dovolania GP (vo vzťahu k rozhodnutiu najvyššieho súdu sp. zn. 7 MCdo 3/2010) a prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. treba považovať za neprijateľné, lebo ho vyhodnocoval funkčne nepríslušný súd v konaní, v ktorom rozhodoval o odvolaní žalovanej proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Navyše odvolací súd hodnotil prípustnosť podania mimoriadneho dovolania GP spätne a to podľa zjednocujúceho stanoviska kolégii najvyššieho súdu č. 94/2015 z 20.10.2015. V čase podania mimoriadneho dovolania GP v danej veci pritom existovala konštantná judikatúra súdov a bolo aktuálne a platné zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 36/2008. Podľa neho podanie mimoriadneho dovolania GP nebolo podmienené využitím riadneho (prípadne mimoriadneho) opravného prostriedku, a k o správne konštatovala žalovaná v dovolaní. Týmto postupom, keď nerešpektovanie právneho názoru odvolacieho súdu, vysloveného v zrušujúcom uznesení, odôvodnil stotožnením sa s uvedenou argumentáciou

žalobkyne, porušil odvolací súd právo žalovanej na spravodlivý súdny proces, čím je daný dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP.

27. Odvolací súd zotrval na pôvodnom rozhodnutí (pred mimoriadnym dovolaním) bez toho, aby sa opätovne riadne vysporiadal so všetkými skutkovými okolnosťami danej veci zistenými tak v pôvodnom konaní ako aj v konaní po povolení obnovy konania, po vyhodnotení ktorých by mohol dôjsť k právnomu záveru odlišnému od právneho záveru vyslovenému dovolacím súdom v jeho zrušujúcom rozhodnutí. To viedlo k záveru, že bolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané splnenie všetkých predpokladov zodpovednosti žalovanej za škodu uplatnenú žalobkyňou podľa zákona č. 58/1969 Zb. Predmetom konania je totiž náhrada škody uplatňovaná žalobkyňou, ktorá jej mala vzniknúť zaplatením kúpnej ceny dohodnutej v kúpnej zmluve z 1.3.1994 (uzavretej medzi R. T. a obchodnou spoločnosťou TÓTH, s. r. o.) ako aj dane z prevodu nehnuteľností následkom nesprávneho úradného postupu bývalého Štátneho notárstva Veľký Krtíš, ktoré nezaslalo zmluvu o zriadení záložného práva s potvrdením o jej registrácii v zákonom stanovenej lehote príslušnému orgánu geodézie. Vychádzala z tvrdenia, že keby o záložnom práve vedela, kúpnu zmluvu by neuzavrela (teda nezaplatila by predávajúcemu R. T. kúpnu cenu a daň z prevodu nehnuteľností). Vo vzťahu k tomuto tvrdeniu žalobkyne súd prvej inštancie uviedol: „samotná existencia záložného práva nie je sama osebe prekážkou prevodu nehnuteľností a povolenia vkladu na základe uzavretia zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností,...“. Aj s týmto záverom súdu prvej inštancie sa bude treba vysporiadať v komplexe všetkých zistených okolností danej veci.

28. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že 1. marca 1994 bola uzavretá kúpna zmluva medzi R. T. a obchodnou spoločnosťou TÓTH, s. r. o., registrovaná Š N vo Veľkom Krtíši 1.3.1994 pod č. V 71/1994, predmetom ktorej boli v zmluve špecifikované nehnuteľnosti (čl. I) a v ktorej predávajúci prehlásil, že na predávaných nehnuteľnostiach neviazu žiadne ťarchy ani dlžoby a že zodpovedá kupujúcemu za prípadné škody, ktoré by mu vznikli, ak by sa ukázala nepravdivosť tohto ubezpečenia (čl. IV). R. T. (za prítomnosti svedkov H. A. a H. L.) podpísal potvrdenie z 1.3.1994, že v tento deň prevzal od K. M. (v potvrdení) uvedenú sumu ako kúpnu cenu za zmluvne prevádzané nehnuteľnosti. Na predávaných nehnuteľnostiach bolo zriadené záložné právo na základe zmluvy registrovanej ŠN Veľký Krtíš 19.2.1993 pod č. R III 29/92, pričom ŠN si nesplnilo povinnosť v zákonom stanovenej lehote (§ 151b ods. 1 OZ v znení účinnom do 1.1.1993) zaslať zmluvu o zriadení záložného práva s potvrdením o jej registrácii príslušnému orgánu geodézie. Kupujúci (pôvodná žalobkyňa) tvrdil, že o záložnom práve v čase uzavretia kúpnej zmluvy a vyplatenia kúpnej ceny nevedel (z dôvodu nesplnenia si povinnosti ŠN) a zistil to až následne - 5.10.1994.

29. Pre záver, či v danom prípade ne/boli splnené (kumulatívne stanovené) predpoklady zodpovednosti žalovanej za uplatňovanú škodu, t. j. že žalobkyňa preukázateľne vznikla škoda a prípadne v akom rozsahu a že nesprávny úradný postup bývalého štátneho notárstva, spočívajúci v nesplnení uvedenej zákonom stanovenej povinnosti, bol jedinou a bezprostrednou príčinou takejto škody bolo však treba riadne vyhodnotiť všetky v konaní zistené okolnosti (dôkazy), jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti a to tak predchádzajúce uzavretiu kúpnej zmluvy z 1.3.1994 ako aj po jej uzavretí a to počas celého konania tak pôvodného ako aj obnoveného. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že okrem predmetnej kúpnej zmluvy bola v rámci trestného konania (vedeného proti R. T.) predložená aj kúpna zmluva spísaná 21.9.1993, ktorá mala byť uzavretá medzi R. T. a R. T. ako predávajúcimi a spoločnosťou U. ako kupujúcim (v zastúpení K. M.), predmetom ktorej mali byť špecifikované nehnuteľnosti (čl. I.) a ktorej obsahom je aj čl. VII., v ktorom predávajúci vyhlasuje a kupujúci berie na vedomie, že na nehnuteľnostiach viazne zástavné právo Slovenskej sporiteľne a. s. vo Veľkom Krtíši, ktoré je viazané na predávajúceho. Obsah tejto kúpnej zmluvy vo všetkých jej článkoch bolo treba riadne vyhodnotiť vo vzťahu k žalobkyňou tvrdenej nevedomosti o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom kúpnej zmluvy z 1.3.1994 a to aj v spojení so svedeckými výpoveďami v rámci trestného konania vedeného proti R. T. (R. L., R. L., T. A., K. F., K. V.) vrátane samotného R. T., ktorý sa vyjadroval aj k okolnostiam vyplatenia kúpnej ceny a následne k jej odcudzeniu. Z vykonaného dokazovania, ako konštatoval dovolací súd v zrušujúcom uznesení, tiež vyplýva, že žaloba Slovenskej štátnej sporiteľne, mestská pobočka Veľký Krtíš - žalobkyne o odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 42a Občianskeho zákonníka bola v konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3 Cb 52/94 zamietnutá z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie (žalobkyňou označeného žalovaného). Žalobe tejto žalobkyne (proti žalovanému R. T.) na zaplatenie istiny titulom úveru bolo vyhovené (voči žalovanej

R. T. bola žaloba zamietnutá) v konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3 C 534/94. V konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3 C 176/00 bolo rozsudkom z 19. decembra 2003, právoplatným 11. augusta 2004, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. júna 2004 sp. zn. 16 Co 131/04 určené, že kúpna zmluva z 1. marca 1994 je neplatná z dôvodu, že predávajúci (R. T.) ju uzavrel v stave duševnej poruchy (rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš z 12. septembra 1997 sp. zn. 7 Nc 526/97 bol úplne zbavený spôsobilosti na právne úkony a uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš zo 4. mája 1998 sp. zn. P 6/98 mu bol ustanovený opatrovník). Trestné stíhanie vedené proti predávajúcemu R. T. (pre podvod pri uzavretí kúpnej zmluvy) bolo preto uznesením vyšetrovateľa z 22. februára 1995 zastavené. Ako vlastníka nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy z 1. marca 1994, je v katastri nehnuteľností pre katastrálne územie Y. zapísaná spoločnosť Z. a to titulom osvedčenia o priebehu dražby pod č. N 505/2006, Nz 30160/2006, ktorú na návrh navrhovateľa J. vykonala Dražobná spoločnosť a. s., oprávnená k výkonu dobrovoľných dražieb podľa zákona č. 527/2002 Z. z. 2. augusta 2006. Teda vydražiteľom predmetu dražby sa stala uvedená spoločnosť (za cenu 33 193,92 €) a medzi ťarchami viaznucami na nehnuteľnostiach je uvedené aj záložné právo. Oznámenie o dražbe nehnuteľností bolo zaslané aj pôvodnému vlastníkovi a oznámenie o výsledku dražby bolo zverejnené v Notárskom centrálnom registri dražieb 4. augusta 2006 pod č. 1382/2006 a notárska zápisnica o priebehu dražby (po doplatení ceny dosiahnutej vydražením) bola 18. septembra 2006 zaslaná žalobkyni, ktorá žiadne nároky z dražby neuplatnila. Všetky uvedené skutkové okolnosti danej veci sú podľa názoru dovolacieho súdu podstatné pre posúdenie vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu uplatňovanú žalobkyňou. Pokiaľ v postupnom slede skutkových okolností by bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že žalobkyni vznikla škoda (a v akej výške), tak následne treba posúdiť, či jej príčinu nemohli vyvolať iné dôsledky, ako nesplnenie si povinnosti bývalým štátnym notárstvom, keď treba uviesť, že samotná kúpna zmluva bola neplatným právnym úkonom a záložné právo (zriadené za účelom návratnosti úveru poskytnutého predávajúcemu, ktorú skutočnosť výslovne v zmluve poprel) realizované (v uvedenom čase) nebolo.

30. Úlohou odvolacieho súdu bude opätovne vyhodnotiť všetky skutkové okolnosti a dôkazy zistené a vykonané počas celého konania a to vrátane všetkých skutkových tvrdení a dôkazov predložených stranami v rámci koncentrácie konania, na základe ktorých ustáli skutkový stav, z ktorého následne vyvodí právny záver, či žalobkyni ne/vznikla škoda (a v akej výške) a či ne/bola v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom štátneho notárstva. Teda či tento postup ne/bol priamym následkom príčiny vzniku škody a či žalobkyni ne/mohla škoda vzniknúť aj v súvislosti s inými skutočnosťami, ako bol nesprávny úradný postup bývalého štátneho notárstva. Teda, či sama skutočnosť, že si nesplnilo zákonom mu uloženú povinnosť (bez ďalšieho) ne/mohla vyvolať následok zodpovednosti za všetko, čo nastalo v následnom slede skutkových udalostí po uzavretí samotnej kúpnej zmluvy z 1. marca 1994, ale aj v čase pred jej uzavretím.

31. Najvyšší súd z uvedených dôvodov rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

32. V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne znova o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.